

Aan

Minister VWS

Deadline: 27 september
2022

nota

Gegevensuitwisseling t.b.v. traject 3 oversterfte-
onderzoek

TER BESLISSING

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
PD Covid-19 Informatie en
Coördinatie
Team 2

Opgesteld door

Datum
26 september 2022

Kenmerk
3440121-1034809-PDCIC

Uw kenmerk

Zaaknummer
1034809

Bijlage(n)
1

1. Aanleiding

Via de bijgevoegde stand van zakenbrief wordt de Kamer geïnformeerd over drie onderwerpen.

Het eerste deel van de brief aan de Kamer is het oversterfteonderzoek, de daarvoor benodigde datatoegang en uw stellingname hierin.

Het tweede deel van de brief bevat de afwikkeling van een correspondentieverzoek tussen het VWS en het RIVM rondom de brief van ZonMw aangaande datatoegang ten behoeven van het oversterfte onderzoek. Ook wordt het verzoek om reactie te geven op een artikel getiteld "Covid-19 vaccinations and all-cause mortality – A long-term differential analysis among municipalities" ingewilligd. Een tweede informatieverzoek, namelijk die van het lid van Houwelingen¹ zal zo spoedig als mogelijk nagezonden worden naar de Kamer. Gezien de grootte van het verzoek (het gaat om alle correspondentie tussen het RIVM en het CBS vanaf december 2021 t/m juni 2022 over het oversterfte onderzoek) lukte het niet deze nu al mee te sturen. Naar verwachting wordt dit uiterlijk volgende week nagezonden.

Het derde onderdeel van de brief gaat over mensen met een kwetsbare gezondheid. De volgende moties worden in de bijgevoegde brief behandeld: motie 1913 (lid van Esch, PvdD), motie 1903 (lid Den Haan, fractie den Haan), motie 1854 (lid Paulusma, D66). Daarnaast wordt een aantal toezeggingen afgehandeld. U heeft een eerdere versie van de brief gezien en hier hebben we gisteren met u over gesproken. Uw opmerkingen zijn verwerkt in bijgevoegde versie.

2. Geadviseerd besluit

Akkoord te gaan met de bijgevoegde brief aan de Kamer en deze te tekenen

3. Kernpunten

Oversterfte en datatoegang

- Voor adequate uitvoering van het onderzoek naar oversterfte (uitvoering motie Omtzigt) is toegang tot test- en vaccinatiedata van de GGD'en en het RIVM nodig.
- Het is van groot maatschappelijk belang dat de data gedeeld wordt, en vandaar dat er ook aangegeven wordt dat u voornemens bent dit in te regelen.

¹ Kamervragen lid van Houwelingen, ingezonden op 16 juni 2022, kenmerk 2022Z12262

- Vanzelfsprekend moet de datatoegang passen binnen de wettelijke kaders, onder andere ten aanzien van het borgen van de privacy.
- Wat betreft de vaccinatiedata is de centrale vraag of het verstrekken van gezondheidsgegevens door het RIVM valt onder de reikwijdte van de door de gevaccineerde gegeven toestemming.
- Op dit moment wordt met een Data Privacy Impact Assessment (DPIA) onderzocht hoe het beschikbaar stellen van de vaccinatie data van het RIVM ten behoeve van het oversterfteonderzoek op een zorgvuldige en passende manier kan worden geregeld.
- Het kantoor van de Landsadvocaat is gevraagd te assisteren bij het opstellen van de DPIA. Over de DPIA wordt daarnaast onafhankelijk advies gevraagd aan de functionaris gegevensbescherming (FG) van het ministerie van VWS.
- Zodra de DPIA gereed is, zal de Kamer geïnformeerd worden over de uitkomsten en over de verdere aanpak. Het streven is dat de DPIA binnen 6 weken is afgerond.
- Wat betreft de testdata van de GGD'en bestaat er onzekerheid over de rechtmatigheid van de gegevensverstrekking.
- Gezien bovenstaande wordt afsluitend aangegeven dat het onwenselijk is dat het proces tot beschikbaar komen van de data zo lang duurt, en dat er simultaan aan de korte termijn oplossing gewerkt wordt aan een lange termijn oplossing waarbij gekeken wordt hoe en of het nodig is om additionele wetswijzingen door te voeren.

Datum

26 september 2022

Kenmerk

3440121-1034809-PDCIC

Correspondentie verzoek oversterfte en datatoegang & reflectie op het onderzoeksrapport van onderzoeker A.R. over "Covid-19 vaccinations and all-cause mortality – A long-term differential analysis among municipalities".

- Er wordt aangegeven dat er vertrouwd wordt op het RIVM en het CBS als zijnde wetenschappelijke instituten, die steeds gedegen en kwalitatief hoogwaardig onderzoek doen.
- Ook wordt aangegeven dat deze instituten beproefde procedures hanteren voor de weging van onderzoek uitgevoerd door anderen.
- Bij het thema oversterfte is het volgens het CBS en het RIVM belangrijk dat op individueel niveau onderzoek gedaan wordt. Dit is in tegenstelling tot het onderzoek van A.R. (wat op gemeentelijk niveau is uitgevoerd).
- Om dit mogelijk te maken is het van belang dat data toegankelijk wordt voor onderzoek. Hierover is eerder in de opgestelde brief informatie verstrekt.
- Wat betreft de door de Kamer opgevraagde correspondentie tussen het RIVM en VWS wordt op dit moment nog gewerkt aan het verzendklaar maken hiervan. We vragen uw mandaat om deze bestanden, na uw akkoord op de brief, mee te sturen naar de Kamer.
- Aanvullend zal de correspondentie tussen het RIVM en het CBS over het oversterfte onderzoek nog nagestuurd worden. Dit zal naar verwachting uiterlijk volgende week gebeuren.

Mensen met een kwetsbare gezondheid

- Het betreft het afhandelen van diverse moties en toezeggingen. De brief bevat geen nieuwe beleidsinformatie.

4. Toelichting – oversterfte en datatoegang

a. Draagvlak politiek

Het oversterfte-onderzoek is een uitvoering van de motie Omtzigt van 1 december 2021. Vanuit de Kamer is bijzondere aandacht voor de uitvoering van het oversterfte-onderzoek wat heeft geresulteerd in meerdere sets Kamervragen over de voortgang en de resultaten. Ook heeft er een technische briefing met de Kamer plaatsgevonden op 15 september jl. met daarin vertegenwoordigers van het CBS en het RIVM en een onafhankelijke onderzoeker.

Datum

26 september 2022

Kenmerk

3440121-1034809-PDCIC

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

De afgelopen periode is er steeds meer media-aandacht voor het oversterfte-onderzoek en het ontbreken van toegang tot test- en vaccinatiedata. Na een brief van ZonMW heeft dit o.a. geleid tot een artikel in de Volkskrant. De wens om de datakoppelingen te realiseren en daarmee het oversterfte-onderzoek door te kunnen zetten is daarmee breed zichtbaar in de media.

N.a.v. de berichtgeving over de datakoppelingen voor het oversterfte-onderzoek komen er veel burgerbrieven binnen van mensen die benieuwd zijn naar de uitkomsten van het onderzoek in relatie tot vaccinaties.

c. Financiële en personele gevolgen

De opdracht aan de landsadvocaat voor het ondersteunen bij de uitvoering van de DPIA wordt betaald vanuit budget PDCIC binnen de bestaande dekking. Mocht n.a.v. de DPIA de datakoppeling voor vaccinatiedata gerealiseerd worden dan is hiervoor een reservering in budget van PDCIC gemaakt. De dekking hiervoor is gereserveerd voor het boekjaar 2022.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

Op advies van de Chief Privacy Officer van VWS wordt in overleg met het RIVM een DPIA uitgevoerd. De (juridische) afwegingen die een rol spelen bij de datakoppeling voor vaccinatiedata, zullen hun beslag krijgen in een gegevensbeschermings-effectbeoordeling (ook wel een Data Privacy Impact Assessment, DPIA), die op grond van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) moet worden verricht. In een DPIA worden de gevolgen van de voorgestane verwerking voor de bescherming van persoonsgegevens van betrokkenen in kaart gebracht. In het bijzonder wordt daarin beschreven wat de juridische basis is van de verwerking, welke risico's voor de privacy van betrokkenen aan de orde zijn en op welke wijze die risico's worden weggenomen en/of geminimaliseerd. Het kantoor van de Landsadvocaat is gevraagd te assisteren bij het opstellen van de DPIA. Over de DPIA wordt bovendien – conform verplichtingen uit de AVG – onafhankelijk advies gevraagd aan de functionaris gegevensbescherming (FG) van het ministerie van VWS.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Intern is afgestemd met team vaccins, WJZ, CIO en PDCZ. Daarnaast is extern afgestemd met LCCB, het CBS en RIVM.

f. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

g. Toezeggingen

In de brief wordt toegezegd dat het streven is om binnen 6 weken terugkoppeling aan de Kamer te kunnen geven over de uitkomsten van de DPIA die opgesteld

wordt ten behoeve van het delen van CIMS vaccinatiedata voor het oversterfte-onderzoek.

Datum

26 september 2022

Kenmerk

3440121-1034809-PDCIC

h. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Informatie over de lopende onderhandelingen met de GGD en het RIVM rondom het inregelen van de datatoegang

Toevoeging bij punt 8 (kernpunten):

- Wat betreft de testdata van de GGD'en bestaat er onzekerheid over de rechtmatigheid van de gegevensverstrekking. [redacted]

Toevoeging punt 10 (kernpunten):

- [redacted]

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Informatie over opsteller nota dient gelakt te worden na akkoord van de bewindspersoon.

a. Motivering

Informatie over de lopende onderhandelingen met de GGD'en en het RIVM rondom het inregelen van de datatoegang zijn onleesbaar gemaakt omdat deze de positie van VWS in de gesprekken kunnen schaden.

Daarnaast zijn de tot personen herleidbare gegevens onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.